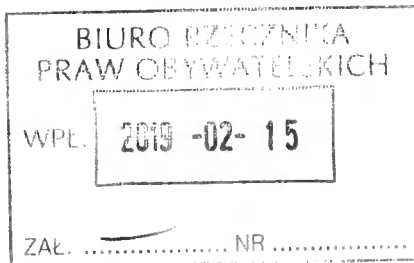

Warszawa, 14 luty 2019 r.

DPS-WPW.072.2.2019.BZK

RPW/10109/2019 P
Data: 2019-02-15Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich**Al. Solidarności 77**
00-090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana pismo z dnia 15 stycznia 2019 r. sygn. V.7106.6.2018.JF dotyczące wątpliwości i postulatów Stowarzyszenia Poszkodowanych Obligatariuszy GetBack SA (dalej: Stowarzyszenie), przedstawionych przez przedstawicieli Stowarzyszenia na spotkaniu z Panem w dniu 6 września 2018 r., uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Na wstępie wskazać należy, iż Komisja Nadzoru Finansowego (dalej także: KNF, Komisja, organ nadzoru) jest organem administracyjnym sprawującym nadzór nad rynkiem finansowym, w oparciu i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (dalej jako: „ustawa o nadzorze nad rynkiem finansowym”), oraz przepisach ustaw wymienionych w art. 1 ust. 2 tej ustawy. Przywołana regulacja wskazuje organizację, zakres i cel sprawowania nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ściśle określa, wraz z innymi aktami prawnymi regulującymi funkcjonowanie rynku finansowego, kompetencje KNF, w szczególności poprzez wyznaczenie zakresu i charakteru działań jakie KNF może podejmować w ramach sprawowanego nadzoru w stosunku do podmiotów nadzorowanych, w tym działań mających charakter sankcji administracyjnych.

Równocześnie wskazać należy, że KNF jako organ władzy publicznej, zgodnie z zasadą praworządności, obowiązana jest działać na podstawie i w granicach prawa, a zatem może podejmować w stosunku do podmiotów nadzorowanych działania mające charakter sankcji administracyjnych jedynie w przypadkach wyraźnie określonych w przepisach ustaw wyznaczających zakres przedmiotowy oraz rodzaj środków nadzoru. KNF nie posiada kompetencji do władczej ingerencji w sprawach indywidualnych w zakresie dotyczącym rozstrzygania sporów cywilnoprawnych zaistniałych pomiędzy uczestnikami rynku finansowego. Z tego też względu nie rozpatruje zgłaszanych zarzutów i nie zajmuje stanowiska w indywidualnej sprawie zgłaszanej do organu nadzoru.

Podkreślić w tym miejscu również należy, iż działania nadzorcze KNF realizuje z urzędu, zaś przyczyną ich podjęcia jest ustawowy obowiązek sprawowania nadzoru, a nie wniosek osoby zgłaszającej do KNF informacje o nieprawidłowościach w funkcjonowaniu podmiotów nadzorowanych. Sankcje administracyjne nakładane przez KNF mają charakter zarówno

represyjny (np. nałożona wysoka kara pieniężna na podmiot nadzorowany czy odebranie zezwolenia na prowadzenie określonej działalności reglamentowanej) jak i prewencyjny (zniechęcają inne podmioty rynku finansowego do podejmowania takich działań). Jednakże działania podejmowane przez KNF w ramach obowiązujących przepisów prawa w żaden sposób nie mogą zapewnić oczekiwanych przez obligatariuszy GetBack SA *gwarancji odzyskania przez obligatariuszy środków finansowych odebranych im w wyniku przestępczej działalności instytucji finansowych*. Inne są bowiem zadania i obowiązki nałożone na KNF przez obowiązujące przepisy prawa. Zaznaczyć również trzeba, iż w przypadku popełnienia przestępstwa, zasadnym jest wystąpienie przez poszkodowanych ze stosownym zawiadomieniem do organów ścigania, które dysponują uprawnieniami śledczymi. Stosownie bowiem do art. 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2017 r. poz. 1767 ze zm.) strzeżenie praworządności oraz czuwanie nad ściganiem przestępstw jest zadaniem Prokuratury.

Niezależnie od działań podejmowanych przez poszczególne organy państwowe, zgodnie z posiadanymi przez nie kompetencjami ustawowymi, poszkodowani obligatariusze powinni dochodzić swoich roszczeń na drodze postępowania sądowego, ponieważ w przypadku zaistnienia sporu cywilnoprawnego, organem właściwym do jego rozpoznania, poprzez weryfikację stanowiska instytucji finansowej oraz wydanie wiążącego rozstrzygnięcia, jest właściwy rzeczowo i miejscowo sąd powszechny.

Postulaty Stowarzyszenia były także kierowane do KNF, a UKNF odnosiła się do zarzutów sformułowanych przez Stowarzyszenie, wyjaśniała kompetencje organu nadzoru, zasady sprawowania nadzoru oraz podejmowania działań administracyjnych, a także możliwości przekazywania informacji o podejmowanych działaniach nadzorczych. Zasady te powinny być zatem znane Stowarzyszeniu. Ponadto odnosząc się do obaw Stowarzyszenia dotyczących czasu trwania postępowań administracyjnych, podkreślenia wymaga, iż postępowania związane ze spółką GetBack SA mają charakter priorytetowy, jednakże poziom ich skomplikowania, wielowątkowość sprawy oraz złożoność zagadnienia, a także obowiązujące przepisy prawa nakładają na organ nadzoru obowiązek rzetelnego ich prowadzenia. W toku prowadzenia postępowania administracyjnego na organ administracji nałożony jest szereg obowiązków, wynikających z Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz.U z 2018, poz. 2096 ze zm.; dalej: kpa). Zgodnie z kpa w toku postępowania, między innymi, organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli (art. 7 kpa) czy także są obowiązane do należytego i wyczerpującego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego (art. 9 kpa).

Należy podkreślić, że sama spółka GetBack SA podlega nadzorowi KNF przede wszystkim w zakresie obowiązków, jakie spoczywają na tym podmiocie jako emitencie papierów wartościowych dopuszczonych do obrotu na rynku zorganizowanym oraz podmiocie zarządzającym sekurytyzowanymi wierzytelnościami funduszy

sekurytyzacyjnych. Nadzorowi KNF nie podlega natomiast działalność gospodarcza Spółki.

W ramach sprawowanego przez KNF nadzoru prowadzone były działania mające na celu wyjaśnienie prawidłowości wypełniania przez Spółkę obowiązków informacyjnych i sprawozdawczych przewidzianych w ustawie o ofercie publicznej oraz Rozporządzeniu MAR. W toku tych działań analizie poddawane były informacje finansowe przekazywane przez Emitenta, przede wszystkim w zakresie kompletności ujawnień dotyczących charakteru i zakresu ryzyk, w szczególności związanych z instrumentami finansowymi posiadanymi przez Spółkę. Analiza ta oparta była również o pozyskiwane od GetBack SA informacje w zakresie przekazywanych raportów okresowych, jak również o wyjaśnienia firmy audytorskiej odnośnie sprawozdań finansowych stanowiących element tych raportów, w związku z którymi dokonywane były lub są czynności rewizji finansowej. Dokonane już przez UKNF ustalenia wskazywały na wątpliwość co do rzetelności i jakości ujawnień dotyczących ryzyka płynności ponoszonego przez Emitenta i jego grupę kapitałową, a także na brak ujawnień informacji istotnych dla możliwości realizacji zobowiązań finansowych Emitenta.

UKNF informuje również, że w związku z faktem posiadania przez GetBack SA zezwolenia na zarządzanie sekurytyzowanymi wierzytelnościami funduszu sekurytyzacyjnego, prowadzone były w tym podmiocie czynności kontrolne. Miały one na celu ustalenie, czy działalność Spółki jest zgodna z umowami zawartymi z towarzystwami funduszy inwestycyjnych, a także zgodna z przepisami prawa, statutami funduszy inwestycyjnych oraz udzielonym zezwoleniem. Ponadto w toku przeprowadzanej kontroli weryfikacji podlegały czynności podejmowane przez Spółkę w ramach zarządzania sekurytyzowanymi wierzytelnościami stanowiącymi przedmiot lokat funduszy inwestycyjnych, których portfelami inwestycyjnymi zarządza GetBack SA.

Niezależnie od powyższego, UKNF informował, że podjął działania mające na celu ustalenie zaangażowania poszczególnych instytucji finansowych w pośrednictwo oferowania obligacji wyemitowanych przez GetBack SA i ewentualnych nieprawidłowości w tym procesie.

Wskazać także należy, iż przepisy w zakresie udzielenia informacji stanowiących tajemnicę zawodową, zawarte w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r., poz. 1355), ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2018r. poz.2187 j.t. ze zm.) oraz w ustawie z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2018 r., poz. 621, ze zm.) przewidują możliwości udzielania informacji objętych tą tajemnicą ograniczonej liczbie podmiotów. Zatem z przykrością zatem muszę poinformować, że nie wszystkie informacje, o które Pan zwraca się w piśmie, będą mogły być Panu udostępnione.

Działania KNF jako organu, którego celem jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania rynku finansowego, jego przejrzystości, stabilności, bezpieczeństwa, zaufania do niego oraz zapewnienie ochrony interesów nieprofesjonalnych uczestników tego rynku dotyczące spółki GetBack SA **realizowane były w ramach przyznanych mu prawem kompetencji i zadań, a informacje o podjętych działaniach (które mogły być przekazane do publicznej wiadomości) były publikowane w komunikatach** (o których Pan także wspomina w piśmie):

- Komunikat z dnia 17 kwietnia 2018 r. ws. zawieszenia obrotu wszystkimi instrumentami finansowymi wyemitowanymi przez spółkę GetBack SA:
https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=61455&p_id=18
- Komunikat z dnia 24 kwietnia 2018 r.:
https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Komunikat_KNF_w_sprawie_GetBack_SA.pdf
- Komunikat z dnia 17 maja 2018 r. w sprawie skarg na działania podmiotów uczestniczących w procesie sprzedaży obligacji GetBack SA:
https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Komunikat_ws_skarz_GetBack_6179_2.pdf
- Komunikat z dnia 29 maja 2018 r.
https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Komunikat_KNF_ws_GetBack_SA_61920.pdf
- Komunikat z dnia 31 lipca 2018 r.:
https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=62485&p_id=18
- Komunikat z dnia 6 września 2018 r. w sprawie publikacji prasowych Business Insider Polska:
https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=62767&p_id=18
- Komunikat z dnia 14 września 2018 r. ws. skierowania zawiadomienia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa w związku z publikacją artykułu „Afera GetBack zaczyna rozlewać się po całym rynku. Altus i Trigon utracą licencję”:
https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Komunikat_KNF_ws_artykulu_Business_Insider_Polska_62821.pdf
- Komunikat z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie cofnięcia spółce Polski Dom Maklerski SA zezwolenia na prowadzenie działalności maklerskiej oraz o nałożeniu kary pieniężnej:
https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=63697&p_id=18
- Komunikat z dnia 13 listopada 2018 dotyczący zamieszczenia na Liście ostrzeżeń publicznych KNF wpisu dotyczącego Idea Banku SA.:
https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=63722&p_id=18
- Oświadczenie z dnia 15 listopada 2018 r. w związku z publikacją artykułu z dnia 15 listopada 2018 r. pt. „KNF nie czekała na wyjaśnienia Idea Banku”:
https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=63737&p_id=18
- Oświadczenie z dnia 29 listopada 2018 r. ws. stanowiska prezentowanego w mediach przez władze Stowarzyszenia Poszkodowanych Obligatariuszy GetBack S.A.:
https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=63965&p_id=18
- Komunikat z 18 grudnia 2018 r., dotyczący m.in. nałożenia kary na Mercurius Dom Maklerski Sp. z o.o.:
https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Komunikat_KNF_18_12_2018.pdf
- Spotkanie Przewodniczącego KNF, Prezesa UOKiK, Rzecznika Finansowego oraz przedstawicieli KPRM i MF z przedstawicielami Stowarzyszenia Poszkodowanych Obligatariuszy GetBack S.A.:
- https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=64293&p_id=18

W ramach czynności podejmowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego wobec GetBack S.A., Urząd KNF skierował do Prokuratury Regionalnej zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z dnia 20 kwietnia 2018 r. (Komunikat z dnia 24 kwietnia 2018 r.) oraz ponad 50 uzupełnień do powyższego zawiadomienia. Zawiadomienie oraz uzupełnienia kierowane przez Urząd KNF dotyczyły zwłaszcza nieprawidłowości w procesie oferowania obligacji GetBack S.A. a także działania osób reprezentujących podmioty związane z GetBack S.A. W uzupełnieniach zawarte zostały informacje otrzymane przez UKNF od inwestorów, ustalenia własne Urzędu, a także wnioski dowodowe. Szczegółowe informacje w tym zakresie objęte są tajemnicą zawodową, a także tajemnicą postępowania przygotowawczego, które prowadzone jest przez Prokuraturę. Podkreślenia wymaga także fakt, iż we wszystkich tych postępowaniach Przewodniczący KNF występuje na prawach pokrzywdzonego, na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym.

Informacje o środkach prawnych podjętych przez KNF wobec spółki GetBack SA oraz Idea Bank SA zostały podane do publicznej wiadomości na stronie internetowej KNF. **Należy podkreślić, że ze względu na rygorystyczne przepisy dotyczące tajemnicy zawodowej, nie wszystkie podejmowane czynności nadzorcze mogły zostać upublicznione, o czym Urząd KNF wielokrotnie informował (także przedstawicieli Stowarzyszenia). Urząd KNF nadal prowadzi intensywne działania nadzorcze w przedmiotowej sprawie mające na celu ustalenie wszelkich okoliczności związanych z procesem oferowania obligacji GetBack SA przez podmioty nadzorowane.**

Komisja pozostaje także w bieżącym kontakcie ze wszystkimi organami państwa, które są zaangażowane w wyjaśnienie sprawy sprzedaży obligacji GetBack SA i w tym celu korzystają także z wyników pracy Urzędu KNF. Przedstawiciele UKNF wspierają również merytorycznie działania Prokuratury.

Odpowiadając na postulaty Stowarzyszenia Urząd KNF informował, iż **Komisja Nadzoru Finansowego, jako organ administracji publicznej, działa wyłącznie na podstawie i w granicach przepisów prawa. Zgodnie z art. 7 Konstytucji kompetencji organów władzy publicznej nie można domniemywać, muszą być one określone jasno i precyzyjnie w przepisach prawa. Urząd KNF zwrócił uwagę, że część formułowanych wielokrotnie przez przedstawicieli Stowarzyszenia postulatów, kierowanych zarówno do Urzędu KNF, jak i zawartych w upubliczonym piśmie, oznaczonym jako pismo Stowarzyszenia z dnia 22 listopada br. skierowanym do Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego, wymusza na organie nadzoru podejmowanie czynności z naruszeniem przepisów prawa.**

Urząd KNF wskazywał wielokrotnie, że żądania wysuwane przez władze Stowarzyszenia dotyczące natychmiastowego upublicznienia dokumentów z postępowań przeprowadzonych przez Komisję, nie mogą być zrealizowane inaczej niż poprzez ich przekazanie właściwym organom państwa, które jako jedyne są do ich otrzymania uprawnione. Należy zauważyć, że sam fakt wykonywania sprecyzowanych typów czynności nadzorczych względem podmiotów nadzorowanych nie jest możliwy do ujawnienia, ze względu na obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej, zaś ujawnienie informacji prawnie chronionych wbrew przepisom prawa naraża urzędników UKNF na odpowiedzialność karną. Powtarzane w tym względzie w

mediach wezwania przedstawicieli Stowarzyszenia nie znajdują podstawy prawnej i powodują mylne wrażenie, że Komisja nie chce umożliwić obligatariuszom dochodzenia ich roszczeń.

Odnosząc się do zarzutu Stowarzyszenia, że *KNF nie podała trybie dostępu do informacji publicznej listy instytucji finansowych, od których spółka GetBack S.A. skupowała wierzytelności* informuję, że w odpowiedzi na wniosek Stowarzyszenia o udostępnienie informacji publicznej, który wpłynął do Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 29 sierpnia 2018 r. oraz pismo z dnia 9 września 2018 r. powielające wniosek o udostępnienie informacji publicznej w zakresie:

„a) od jakich banków skupował przysługujące im wierzytelności GetBack S.A. w latach 2012-2016?

b) od jakich banków skupował przysługujące im wierzytelności GetBack w roku 2017?”

KNF pismem z dnia 30 października 2018 r. poinformowała Stowarzyszenie, iż wnioskowana informacja, poza danymi umieszczonymi w prospektach emisyjnych i raportach okresowych spółki GetBack S.A., które dostępne są publicznie m.in. w serwisie internetowym Spółki i systemie OAM¹, zawiera dane, w przypadku których spełnione są przesłanki odmowy udostępnienia informacji, o których mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1330, z późn. zm.) w związku z art. 280 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1355, z późn. zm.) oraz w związku z art. 10a ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2187, z późn. zm.). Prowadzone postępowanie administracyjne zostanie zakończone wydaniem decyzji administracyjnej.

Wskazać także należy, iż Urząd KNF podejmował również liczne, aktywne działania legislacyjne i formułował liczne postulaty mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa procesu oferowania instrumentów finansowych oraz ochrony klienta detalicznego, w szczególności w zakresie usług obejmujących obligacje korporacyjne.

Dodatkowo podkreślenia wymaga, iż Urząd KNF przedłożył do Ministerstwa Finansów propozycję nowelizacji przepisów ustawy Prawo bankowe. Komunikat w tej sprawie znajduje się na stronie internetowej UKNF². W komunikacie poinformowano, iż Urząd Komisji Nadzoru Finansowego zwrócił się do Ministra Finansów z opracowaną przez siebie propozycją nowelizacji przepisów ustawy Prawo bankowe. Zmiana przepisów umożliwiłaby poinformowanie opinii publicznej o decyzjach sankcyjnych podejmowanych przez Komisję wobec banków przed uprawomocnieniem się decyzji nakładającej tę sankcję, jeżeli przemawiać za tym będzie interes uczestników rynku finansowego. Rozwiązanie to może być szczególnie istotne dla osób poszkodowanych przez daną instytucję finansową poprzez umożliwienie skorzystania z ustaleń KNF w procesie dochodzenia roszczeń na drodze postępowania cywilnego.

¹ OAM - Official Appointed Mechanism - system scentralizowanego gromadzenia informacji regulowanych, o którym mowa w art. 21.2 oraz art. 22 Dyrektywy 2004/109/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie harmonizacji wymogów dotyczących przejrzystości informacji o emitentach, których papiery wartościowe dopuszczone są do obrotu na rynku regulowanym oraz zmieniająca dyrektywę 2001/34/WE. System dostępny jest pod następującym linkiem: <https://moam.knf.gov.pl/moam.nsf>.

² https://www.knf.gov.pl/o_nas/komunikaty?articleId=64555&p_id=18.

Na marginesie wskazać należy także, iż w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru oraz ochrony inwestorów na rynku finansowym (Dz.U. 2018 poz. 2243) utworzony został Fundusz Edukacji Finansowej, którego środki pochodzące m.in. z kar nakładanych przez KNF przeznaczone będą na finansowanie edukacji finansowej oraz działającą przy nim Radę Edukacji Finansowej. **Ustawodawca w trakcie prac legislacyjnych nad przedmiotową ustawą zrezygnował z propozycji legislacyjnych, polegających na utworzeniu ze środków napływających z nałożonych kar pieniężnych, systemu rekompensat dla osób fizycznych, które nabyły obligacje, których dystrybucja odbywała się z naruszeniem przepisów prawa.**

Mając powyższe na uwadze, wyrażam nadzieję, iż powyższe wyjaśnienia okażą się dla Pana satysfakcjonujące.

2 wyrosowi szczeru,

**PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO**

Jacek Jastrzębski

URZĄD KOMISJI
NADZORU FINANSOWEGO
Pl. Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa
WYMIANA

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

WPL. 2019 -02- 15

ZAL. NR

DPS-WPW.072.2.2019.BZ

87732 15.02.2019 50

Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

15.02.2019

86836